

Vergaderjaar 1986–1987

18435 (R 1259)

Goedkeuring van het op 3 maart 1980 te Wenen/New York tot stand gekomen Verdrag inzake fysieke beveiliging van kernmateriaal, met bijlage

18436

Uitvoering van het op 3 maart 1980 te Wenen/New York tot stand gekomen Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal

Nr. 11

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 9 september 1987

Wij hebben de eer het eindverslag van de vaste Commissie voor Justitie als volgt te beantwoorden.

Het eindverslag bestaat uit een pleidooi van de leden van de C.D.A.-fractie om, anders dan de regering voorstaat, bij artikel 11, j^o 7, eerste lid, onder (e)ii, van het Verdrag, geen voorbehoud te maken, doch om bedreiging met diefstal van kernmateriaal als afzonderlijk delict met een maximumstrafmaat van ten minste één jaar gevangenisstraf in het Wetboek van Strafrecht of de Kernenergiewet op te nemen.

Wij hebben dit pleidooi en de daarbij gegeven argumenten zorgvuldig bestudeerd, maar zijn daardoor toch niet overtuigd. Het feit dat het bedoelde delict naar huidig Nederlands recht met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden is bedreigd, sluit niet het verlenen van *iedere vorm van rechtshulp aan andere Verdragstaten uit. Alleen uitlevering* – en dan nog als slechts voor dit delict uitlevering zou worden gevraagd en niet voor dit delict in samenhang met andere, zwaarder strafbaar gestelde feiten – is in het licht van artikel 5 van de Uitleveringswet uitgesloten. Andere vormen van rechtshulp, geregeld in Titel X van het Vierde boek van het Wetboek van Strafvordering, kunnen echter wel worden verleend.

De leden van de C.D.A.-fractie stellen vervolgens dat het uiten van het dreigement kernmateriaal te zullen gaan stelen tot ernstige gevolgen kan leiden, die een zwaardere strafbepaling rechtvaardigen. Zij geven echter niet aan aan welke gevolgen wordt gedacht.

Evenmin geven zij aan welke drijfveren degene die ernst maakt met het voornemen om kernmateriaal wederrechtelijk te ontvreemden, kunnen bewegen om dat voornemen eerst via een dreigement openlijk kenbaar te maken.

De constatering dat de risico's verbonden aan de uitvoering van het dreigement, noch getroffen fysieke beveiligingsmaatregelen personen met terroristische oogmerken zullen weerhouden van het uiten van dreigementen, noopt onzes inziens niet tot de conclusie dat dus de strafmaat in artikel 284 Sr van negen maanden tot een jaar gevangenis moet worden verhoogd, of dat alleen het scheppen van de mogelijkheid tot hun uitlevering terzake hen wel van het uiten van dreigementen zou weerhouden.

Wij achten het met de leden van de C.D.A.-fractie geenszins op voorhand uitgesloten dat er personen of organisaties zijn, die aan geuite dreigementen tot diefstal van kernmateriaal uitvoering geven en het gelet op hun «reputatie» niet slechts bij «loze» dreigementen zullen laten.

Onze stelling is echter dat, zodra dat het geval is, het gebied van artikel 284 Sr is verlaten en men zit in de sfeer van (een begin van) uitvoering van andere strafbare feiten, die aanzienlijk zwaarder zijn strafbaar gesteld en die als zodanig zonder meer aanleiding tot uitlevering kunnen geven.

Het argument, ten slotte, dat ook de gevoelens van anderen dan degenen tegen wie de bedreiging is gericht in ogenschouw zouden moeten worden genomen en dat, alleen omdat het om kernmateriaal gaat, zeer velen zich bedreigd zouden kunnen voelen, en dat daarom de strafmaat voor dit delict hoger dient te zijn dan in artikel 284 Sr voorzien, spreekt ons evenmin aan. Wij hebben daaromtrent al het een en ander in de memorie van toelichting en in de memorie van antwoord opgemerkt. Daaraan voegen wij nog het volgende toe.

Aangenomen dat het al wenselijk zou zijn een strafbepaling te creëren die zich richt tegen dreigementen die ten gevolge hebben of kunnen hebben dat daardoor in het algemeen een zekere mate van paniek ontstaat onder de bevolking als zodanig, dan rijst de vraag onder welke omstandigheden een gedraging geacht moet worden strafbaar te zijn. Mag het inderdaad als niet terzake doend worden beschouwd of het oogmerk van de dader op het veroorzaken van zulke algemene paniekgevoelens was gericht, zoals wij uit de opstelling van de leden van de C.D.A.-fractie begrijpen? Moet vaststaan dat er inderdaad is bedreigd met diefstal van kernmateriaal, of is het paniekveroorzakend gerucht dat dit het geval is voldoende? Wanneer is er sprake van dat «zeer velen zich bedreigd voelen» of zelfs dat «zeer velen zich bedreigd kunnen voelen»? Hoe moet dit worden vastgesteld? Zijn er nog eisen te stellen aan de mate waarin de een of de ander zich bedreigd voelt? Is van belang op het opwekken van angstgevoelens een min of meer blijvend effect heeft dan wel na korter of langer tijdsverloop wegebt? Is de mate waarin er gevoelens van bedreiging onder «zeer velen» kunnen ontstaan niet mede afhankelijk van de invloed die massamedia kunnen uitoefenen? Dit soort vragen en andere duiden er op dat het onzes inziens zeer problematisch is een voor de rechterlijke macht werkbaar strafbepaling te formuleren, die beantwoordt aan de eisen die uit een oogpunt van voorspelbaarheid en precisie aan delictomschrijvingen gesteld behoren te worden.

Daar komt bij, dat de Verdragsbepaling in kwestie een dergelijke incriminatie niet verlangt. De Verdragspartijen worden er slechts toe verplicht strafbaar te stellen het uiten van de bedreiging tot diefstal of afpersing van kernmateriaal, teneinde een natuurlijke persoon of een rechtspersoon, een internationale organisatie of een staat te dwingen iets te doen of na te laten. Er wordt niet gesproken van een bedreiging van de bevolking of delen van de bevolking als zodanig, doch van een bedreiging gericht op het beïnvloeden van het gedrag van een of meer specifieke derden.

Om al deze redenen menen wij aan het in de eerste stukken uitgedragen regeringsstandpunt te moeten vasthouden.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Economische Zaken,
R. W. de Korte

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels